

NIEUWSBRIEF, febr. 2021

SAMEN KUNST VERKENNEN

Beeldverhaal 1

Al wandelend kwam ik hem tegen. Hij schildert op het ijs de molen van Mensingeweer. Mooi beeld voor SKV, dacht ik.

Mieke Linders

Beste deelnemers en belangstellenden,

Als deze nieuwsbrief uitkomt is het al weer voorbij. Maar wat was het mooi: een dikke week sneeuw en ijs. En dat het ons als kunstverkenner volop inspireerde, is terug te zien in dit eerste nummer van 2021. Het thema sneeuw en ijs lag voor het oprapen. Dit nummer is dan ook vrijwel geheel gevuld met winterse beelden, verhalen en poëzie. En bovendien extra dik. Een mooie herinnering aan een mooie week.

Over herinneringen gesproken: hebben jullie onze website www.samenkunstverkennen.nl, die op Valentijnsdag online ging al bekeken? Daar staan ook verhaaltjes en filmpjes op over mooie dingen, die we met elkaar gedaan hebben. Dat doet verlangen naar de gezamenlijke bijeenkomsten, met elkaar theater maken of samen naar een museum. Allemaal dingen, die nu helaas niet kunnen. Zeker is dat het weer gaat komen.

Ondertussen gaan we door met wat wel kan. Inspiratie putten we uit wat zich voordoet, zoals nu het weekje winter. Volgende keer misschien het voorjaar of misschien wel de vaccinatie. Wie weet. We zien uit naar jullie belevenissen.

We wensen jullie veel kijk- en leesplezier met deze 'winterse' nieuwsbrief

Namens redactie en bestuur
Aly van Beek

Inhoud jaargang 2021, nr 1

- Voorwoord
- Beeldverhalen 1,2, 3
- Sneeuwsculpturen
- IJssculpturen en IJshaar
- Werken van Kunstverscheurders
- Van de Poëzie-groep
- Vonken gaat verder
- Samen werken aan website
- Winter verbeeld door fotografie-groep
- IJsreizen

Redactie

Herman Kassenberg

Aly van Beek

Inleverdatum volgende nieuwsbrief:

01-05-2021

Copy naar: anvanbeek@ziggo.nl

Contact SKV

Mary Ritsema

info@samenkunstverkennen.nl

(06)34929451

www.samenkunstverkennen.nl

Sneeuwsculpturen, vanuit historisch perspectief

Alvorens nader in te gaan op de opmerkelijke gebeurtenis aan de Oostersingel, alhier te Groningen, wil ik u meenemen in een beschouwing over de historische achtergrond van het creëren van tekeningen en sculpturen met behulp van min of meer toevallig voor handen zijnde grondstoffen en materialen. In het onderhavige geval betrof het drie sneeuwsculpturen van 2 surrealistische dierfiguren en een meer metafysisch menselijk gezicht in de vorm van een bankje, van de hand van een Gronings echtpaar en hun kinderen.

Behalve dat, is de schepping van de drie sneeuwsculpturen, in tegenstelling tot wat wij de laatste decennia in het openbare leven aanschouwen, wellicht ook een voorbode van de renaissance van de “homo ludens” oftewel de spelende mens. Het idee van de homo ludens is een mensbeeld waarin de mens eerst en vooral een spelend wezen is. In het onderhavige geval “sneeuwspelers.”

Maar nu eerst een schets van de historische achtergrond van bovengenoemd fenomeen. Daartoe is het onvermijdelijk dat ik dan zelfs zo ver terugga in de geschiedenis, dat we van door mensenhanden gemaakte prehistorische voorstellingen moeten spreken. Immers toen de eerste rotstekeningen in grotten werden gevonden kon vastgesteld worden dat deze millennia geleden waren vervaardigd met daar ter plekke aanwezige mogelijkheden en materialen. De oudste tot nog toe gevonden dierentekeningen bevinden zich in grotten op het Indonesische eiland Sulawesi. In 2014 werd in een grot een tekening gevonden van een hertswijn; deze tekening werd geschat op een ouderdom van ruim 35.000 jaar. De Cro-Magnonmens (Frankrijk) was de eerste Europese mens in de prehistorie die voorwerpen uit zijn leefmilieu, hoofdzakelijk jachtdieren, weergaf door graveringen in de wanden van holen en spelonken. Voor de tekeningen gemaakt ten tijde van een koude periode van het pleistoceen, de ijstijd, geldt dat de weergegeven ijstijddieren goed te herkennen zijn. Er zijn tekeningen van mammoeten, stieren, neushoorns en paarden gevonden, daterend van 36.000 jaar geleden tot enkele duizenden jaren her. De gebruikte techniek was verf, gemaakt van ter plekke gevonden rode leem, op verschillende manieren aanbrengen. Vingers en tenen werden daartoe in rode leem gedoopt, maar ook werd de verf met eenvoudige kwasten aangebracht of in de mond genomen en op de rotswand gespuugd.

Om dicht bij huis te blijven. Slechts enkele tientallen kilometers hier vandaan woonden 5000 jaar geleden jager-verzamelaars. We hebben het dan over de neolithische trechterbekercultuur oftewel het stenen tijdperk, die hun doden begroeven in, van enorme keien gebouwde graven. Het mag duidelijk zijn dat die graven er zonder de reeds aanwezige keien nooit waren gekomen

Wat ik maar wil beweren is dat het historisch gezien geen nieuw, laat staan modern verschijnsel is dat mensen met gebruikmaking van in hun omgeving beschikbare materialen en grondstoffen, zoals zand, steen, klei of sneeuw een tekening, bouwwerk of sculptuur creëren.

Waarom was het dan toch een nieuwswaardige gebeurtenis? Zo nieuwswaardig dat Marijn, zijn vrouw Regina en hun kinderen in Het nieuwsblad van het Noorden werden geïnterviewd naast de

door hen gecreëerde zeemeermin, lachende bank en octopus. Omdat het afreken met de al enige decennia geleden tot stilstand gekomen ontwikkeling van de homo sapiens, naar de homo ludens, een creatieve, spelende mens, vrij van werk en ook vrij van grenzen.

Het lijkt niet onwaarschijnlijk dat genoemde stilstand al minstens een eeuw geleden is begonnen toen professionele gedragsdeskundigen, opvoeders en verzorgers leerden dat het ongewenst was dat kleine kinderen met hun eigen fecaliën (poep) speelden. Zij werden op hun vingers getikt of afgeleid als zij het waagden om de grondstof voor hun eerste kunstwerken uit luiers en later Pampers te graaien.

Terwijl juist deze anale fase van het jonge kind het begin zou kunnen zijn van een leven lang spelen en genieten van je eigen gemaakte, abstracte creaties. Nee, we hebben het ongerepte kind eerst zijn fundamenteel aanwezige creativiteit afgeleerd, om hem vervolgens met industrieel ontwikkelde kunststoffen als smurfensnot, siliconenklei en slime, iets totaal anders aan te leren. Namelijk om eenmaal volwassen nog uitsluitend conform een mathematisch beredeneerde harmonieeler volmaakt overbodige voorwerpen te maken. In het gunstigste geval beperkte men zich tot de regels van de gulden snede.

Hedendaagse volwassenen en kinderen leven bij voorkeur met een aan hun hand vastgekleefde mobiele telefoon en daarop gefixeerde blik, in plaats van dat zij van jongs af aan spelend met de elementen, aarde, water, lucht en vuur, genieten van hun en andermans creaties. Waar is de tijd dat kinderen hutten en holen bouwden van takken en plaggen, modder en zand, van bladeren bladerhuisjes maakten, van zand ondefinieerbare abstracte vormen, met water kleine overstromingen en/of watervallen of lijsterbessen schoten door zelfgemaakte blaaspijpen van holle plantenstengels?

Een longitudinaal onderzoek vanaf babyleeftijd lijkt noodzakelijk voor de beantwoording van die vraag. Het probleem is waar vinden we de populatie kinderen voor de nulmeting? Anders gezegd: “welke ouder, verzorger of opvoeder is bereid om zijn of haar kind jarenlang ongeremd te laten spelen met zijn of haar eigen poep, pap en pannenkoeken totdat hij of zij de leeftijd bereikt om van organische materialen, organische vormen, te bedenken en te bouwen?” Bijvoorbeeld sneeuwpoppen, sneeuwsculpturen en zandkastelen, of desnoods nog één keer modderdrollen.

Herman Kassenberg (tekst en foto's)

Beeldverhaal 2

De toren van Eenrum staat op de achtergrond, gesitueerd bij het gemaal met sluisje. Een leuk gezicht vond ik, de vier, gedeeltelijk zichtbare, schaatsers op het ijs en de vier meerkoetjes op het droge. Vandaag kunnen de dieren weer...

Mieke Linders

Ijssculpturen en ijshaar door de lens

van Grietje van der Broek

Ijssculpturen Lauwersmeer

Tijdens de sneeuw en ijsweek ben ik op zaterdagmorgen om 6 uur opgestaan om bij de eerste zonnestralen het mooie licht te vangen. Door de harde wind en matige vorst ontstaan prachtige ijs-sculpturen. Toen de zon opkwam werd het een palet van kleuren. Samen met de mooie vormgeving van de sculpturen was het de moeite waard om de ijzige kou te trotseren.

Ijshaar

Ijshaar ontstaat niet vanuit de bast, maar vanuit de kern van dood hout. Er zitten schimmels in het dode hout. Bij de stofwisseling van deze schimmels komt er water vrij. Door de kleine opening in het hout wordt het water naar buiten geperst. Als de temperatuur tussen -1 en 0 graden is ontstaat er ijshaar. Door de kleine openingen ontstaan hele fijne dunne draadjes ijshaar. Ook wel de baard van de koning genoemd. Ijshaar ontstaat op dood beukenhout

(Winter)werken van Kunstverscheuders

Onze groep Kunstverscheuders, die vooral tekent en schildert, bestaat uit Mary, Geert, Wil, Marc, Grietje, Geesje, Gerda en Aly. Deze keer een schilderij van Mary met een duidelijke boodschap en (winter)werken van Geesje, Marc, Wil, Geert en Aly in verschillende technieken.

Schoonheid en Corona

Mary Ritsema, aquarel, ecoline

Van alle kanten worden we gewaarschuwd, Ebola, Sars, Covid-19 ze vertellen een verhaal. Het verhaal van het uitputten van de zee, het verhandelen van dieren, misbruiken van de aarde en het vervuilen van de lucht. Veroorzaakt door hebzucht. De winkels liggen stampvol goedkope kleding, vaak gemaakt door kinderhanden of in het beste geval door onderbetaalde arbeidskrachten. In de supermarkt kunnen we kiezen uit tientallen soorten koffie om er maar eens eentje te noemen. En waarom?

Komkommers liggen nog steeds ingepakt in plastic, terwijl de bedrijven de mond vol hebben over duurzaamheid. De Rabobank noemt zich duurzaam, maar ondertussen kan een boer die biologische duurzame landbouw wil plegen geen lening krijgen. We zijn allemaal doordrongen van het feit dat vervuilende energieopwekking moet stoppen, maar de overheid subsidieert het nog steeds en de burger wil geen windparken in hun omgeving.

In mijn werk laat ik de schoonheid van de zee zien, maar ook de scheefgroei in de samenleving. Boven in de zee is de hoop te zien, maar onderin heerst Corona, een dreigend fenomeen dat je ook kan zien als het leegvissen van de zee met grote netten die elektronisch worden ingezet en de zee bodem verstoren en daarmee ook de vis. Maar je kunt het ook zien als de vervuiling door grote trawlers en olieboorplatforms. Het is vijf over twaalf!

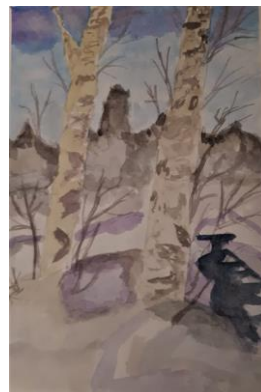
Wij, de bewoners van deze aarde hebben een verplichting, wij zijn verantwoordelijk voor het behoud en verbeteren van het milieu en de aarde, dit zijn we verplicht aan de jongeren van nu!

Geert Ritsema, potlood

Wil Matla,
Pastelpotlood,
naar kunstfoto van
Saskia Boelsums

Geesje Nijhof, aquarel

Aly van Beek, acryl

Marc de Jong, digitale techniek

Van de Poëzie-groep

Jas

koude, ritssluiting en jas
heel veel verbruik van gas
koud werd het afgelopen week
heel koud

maar dat hoort toch in februari
vroeger heel vaak de koudste maand in het jaar
ijsbloemen op de ramen
ja wat wil je
alleen een kolenkachel in de woonkamer
en enkel glas in de ramen
dát was pas koud

elk jaar wel ijs op de sloten en schaatsen uit de kast
chocolade- of anijsmelk toe
maar nog maar kort in Groningen
begin jaren '80 van de vorige eeuw,
jawel
zolang geleden alweer
ging het mis
op noren tochten maken
dát was pas ijsvreugde natuurlijk
prompt een gebroken pols

en toen werd het langzaam steeds warmer
steeds minder vaak schaatsen
steeds minder vaak echt warme truien aan
winterjassen ongebruikt in de kast

nou, zo erg nou ook weer niet
maar de winterjas die ik het liefste draag
kreeg blijkbaar last van deze opwarming
deze week trok ik 'm weer aan
behaaglijk warm en veel ruimte voor een warme trui eronder

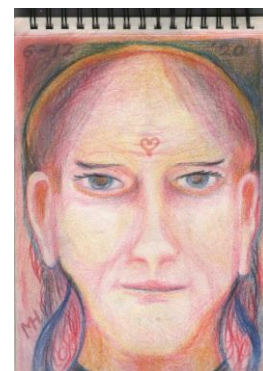
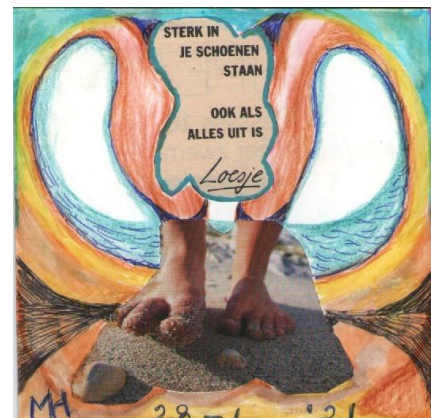
maar ach
weer thuisgekomen had de kou blijkbaar toch een strek uitgehaald
de metalen rits haperde en pang
daar schoot een van de glijders weg
niet meer open of dicht te maken
er uit stappen was een avontuur
wat is een winterjas nu zonder rits

weg zal ik deze jas niet zomaar doen
een nieuwe rits erin
dat wordt de oplossing
en wie wat bewaart heeft wat
want zonder winterjas zit ik gelukkig niet
al is mijn lieve, warme omhulsel
voor even toe aan rust
opnieuw

Elisabeth Rottier

Sneeuw viel,
sneeuw verzacht
wat donker was werd licht
in Londen lang geleden
stond de stralende boom
met rode sierappels
die een wit mutsje kregen
honden met slofjes zag je toen niet
net als op het strand
roept sneeuw spel
en vreugde op bij de dieren
bij kinderen ook
en bij sommige grote mensen

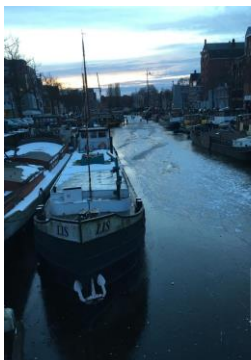
Mieke Linders

Een zelfportret van mij. En een
bekentenis van Loesje die op mijn
lijf geschreven staat
Omdat ik dagelijks in de spiegel kijk
en niet veel anderen zie..
Omdat ik contact wil houden, ook al
is dit enkel digitaal

Max Heuser

Vonken gaat verder

Lon Goedewagen

Wilma Vergeer

Wilma Colewij

HAIKU

in alle stilte
kreeg de sneeuw door vorst
en wind
een krakend jasje

Truce

Samen werken aan levendige website

Onze website www.samenkunstverkennen.nl ging op Valentijnsdag online.

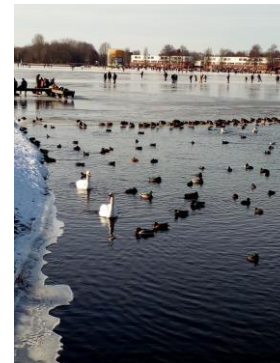
We kregen diverse felicitaties en complimenten. “In één woord prachtig”, “wat staan de werken er mooi op”, “onderwerpen zijn gemakkelijk te vinden”, waren onder meer reacties die we kregen. Een kunstverkenner appte: “teevee uit, geef mij maar de website”. Ook mailde een kunstverkenner: “en nu is het aan ons om te zorgen dat er nieuwe content komt”.

En ja: dat is natuurlijk de bedoeling. Samen er een levendige website van maken. De web redactie, plaatst graag nieuwe werken van werkgroepen, nieuwe ideeën en initiatieven, delenswaardige berichten en dergelijke. Ook deze nieuwsbrief plaatsen we online. De web redactie bestaat uit Mary, Aly en Henk. Henk von Eije, helpt mee om de nieuwe content te plaatsen. Henk is de vader van onze webbouwer Johanneke von Eije van bureau YO! Voor het werken met de website volgden we een overdrachtssessie bij Johanneke. Gelukkig blijft ze ons nog even op weg helpen. Aanleveren van berichten en werken kan bij Mary Ritsema: info@samenkunstverkennen.nl

Winter verbeeld door Fotografie-groep

Hinnie Voets en Hens van Trigt

Jeljer Dijkstra

Marie Miedema

Ijsreizen

Op de dag dat ik dit schrijf vriest het en luidt het weerbericht voor de komende dagen dat de winter nu echt toe zal slaan. Het wordt minstens 8 graden onder nul. Dat hebben we lang niet meer gehoord en prompt denk ik aan vroeger, de tijd dat er soms in november al werd gespeculeerd over een Elfstedentocht met de Kerst.

Gepraat over het klimaat is aan de orde van de dag. En je bent, daarvan ben ik overtuigd, wel een erg groot uilskuiken als je die discussie uit de weg gaat. Laat staan dat je zou ontkennen dat de aarde zonder onze extra zorg en milieumaatregelen, ontegenzeggelijk afstevent op een ramp. Deskundigen voorspellen dat ondanks die extra zorg voor het milieu, door de opwarming van de aarde op de lange termijn de gletsjers smelten en er in onze contreien zelfs nooit meer kan worden geschaatst. Maar stel nu eens dat die deskundigen het helemaal bij het verkeerde eind hebben en dat komend weekend de opmaat is naar een rigoureuze klimaatverandering.

We moeten ons niet voorbereiden op een opwarming maar een wereldwijde totale afkoeling van de aarde. Zo'n sterke afkoeling dat over een aantal jaren niet alleen de Elfstedentocht een paar keer per winterseizoen kan worden gereden maar dat we ook zo maar over de Noordzee naar Engeland schaatsen. Je denkt misschien, "dat kan nooit" maar in 1963, je herinnert je misschien die beruchte, extreem koude winter (dik 20 graden onder nul), toen Reinier Paping de Elfstedentocht won. Je kon met de auto over het bevroren IJsselmeer van Workum, via Stavoren naar Medemblik rijden en er was, ik verzin dit niet, halverwege het IJsselmeer een tankstation en een ANWB-wegwijzer. En echt, je gelooft het of niet, de Noordzee was ook gedeeltelijk bevroren; zo gek is die totale afkoeling dus niet!

Foto's Hinnie Voets en Hens van Trigt

Maar stel nu eens dat in de nabije toekomst, niet alleen de Noordzee maar ook de Middellandse Zee, de Chinese Zee, de Atlantische Oceaan en de Stille Zuidzee maandenlang bevroren. Dan zouden we maanden durende schaatstochten kunnen maken, van het ene continent naar het andere. Dan zouden we niet alleen schaatsen over de wereldzeeën maar ook ijszeilen, of per arreslee naar Afrika reizen. De Eskimo's zouden met hun door husky's getrokken hondensleeën naar ons toekomen.

Het zou ongekende en onbegrensde mogelijkheden bieden voor alle asielzoekers, gelukzoekers, vluchtelingen, emigranten, verdwijners en andere reislustigen. Er zou geen beginnen aan zijn, om beleid te maken om dat allemaal in te dammen. Paspoorten en visa worden overbodig. De Europese Unie wordt een lachertje want we zijn ineens, nou ja over een paar jaar dan, en alleen 's winters, een Wereld Unie. Iedereen heeft de vrije keuze om te gaan en te staan waar hij wil. Zou dat niet fantastisch zijn? En als we dan zo op drift zijn geraakt, moeten we ook maar ophouden met dat gepraat over de multiculturele samenleving en over het probleem van de integratie.

Het is zo groot en onoplosbaar dat we maar beter gewoon kunnen accepteren dat ieder z'n eigen gewoonten, goden en gebruiken heeft.

Alleen de taal, dat lijkt me toch wel iets waar we wat op moeten vinden. Elkaar verstaan wordt met bovengenoemde volksverhuizingen belangrijker dan ooit. Misschien moeten we de oplossing die ze daar rondom de voorlaatste eeuwwisseling voor hadden bedacht weer nieuw leven inblazen. We leren met zijn allen Esperanto, een kunstmatige, politiek neutrale wereldtaal. Het is makkelijk te leren. Mijn opa, een eenvoudige postbode uit Twente kon het ook en correspondeerde in Esperanto taal met collega's over de hele wereld.

Speciaal met mensen die net als hij, postzegels verzamelden.

Herman Kassenberg *met foto's van Hinnie Voets en Hens van Trigt*

Beeldverhaal 3

Ik zag
schaatssporen en
'twee aankomende
schaatsers'!

Mieke Linders